

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschijnt eens per week 's zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by de W. J. P. Collé, boekdrukker en uitgever van dit blad, grootte markt, n° 20, en by alle postdirecteurs. Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement vooraf betaalbaar is bepaald op 3 fr. per jaer.
" " " " 3 fr. per halfjaer.
Een blad afzonderlyk 20 centimen.
De aankondigingen, per drukregel 18 " "
De reklamen " " " " 23 " "

By het zenden van aankondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laatste, voor verscheidene achterevolgende keeren gegeven genieten voordeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 10 DECEMBER.

Oktrooijen.

De *Indépendance* behandelt breedvoerig het vraagpunt der afschaffing van de oktrooijen, en laet ons de invoering dier lang gewenschte hervorming verhoppen.

Het ministerie heeft nogthans verklaerd dat het onderzoek van het vraagpunt nog niet voleindigd is.

Wy miskennen de moeilijkheid niet, die er bestaat in de vervanging dier overoude stedelyke belastingen; maer deze zwaarigheden zelve zyn niet onoverkomelyk. Dat men des noods van de burgers regstreeks eische, wat men hun thans zydelyngs afperst.

Men zal ten minste tusschen de inwoners van een en het zelfde land de barrelen hebben neêrgeworpen, welke de ongelykheid tusschen de inwoners, ja tusschen de ingezetenen eener zelfde gemeente handhaven, nyverheid en handel belemmeren, en bovendien den noodduft der lagere standen helpen belasten; men zal eindelyk de zware kosten van heffing vermyden, welke soms een derde en meer, van de opbrengst opsloppen.

Men wacht dan ook ongeduldig op de wegruiming van al die binnenlansche handelsbelemmeringen, en op eene regtmattige verdeling der lasten tusschen de voortbrengers.

In de Rhyne-provincie nis de beweging algemeen geworden voor eene schitterende betooging ten gunste van den Heiligen Vader. Adressen worden in alle de steden en tot in de nederigste dorpen geteekend. In deze stukken wordt de diepste en levendigste eerbied voor Pius IX betuigd; men veroordeelt er in al wat er gedaen worden is tegen het gezag van den opvolger en tegen het erfdeel van den H. Petrus. Alle vermindering der wereldlyke magt van den Heiligen Stoel wordt verstooten, want, « men herkent in deze magt eene waarborg voor de vryheid en de onafhankelykheid der Kerk. » Het adres van Keulen is reeds door verscheidene duizende katholyken geteekend, onder welke de hoofd-bedienden, de notabelen, registers, advokaten, geneesheeren, professors. Het oorspronkelyk stuk van het adres, dat maer alleenlyk door wereldlyke personen zal geteekend worden, zal kunstig uitgevoerd worden in de latynsche

TURKSCH DWEEPZUCHT.

De volgende ware geschiedenis doet zien waertoe de turksche dweepzucht in staet is.

In de stad A., welke de turksche regering by het verdrag van 1834 an Rusland afstond, woonde Scheri-bey, de zoon van den voormaligen Mehousil (gouverneur.)

Hy was eerst zestien jaren oud, toen de Russen van zyne geboortestad bezit namen; maer zyn vader, die in de gevangenis te Anepa was gestorven, had hem zynen haet tegen de vyanden van zyn geloof en van zyn vaderland reeds ingeprent.

By elke gelegenheid gaf de jongeling te kennen, welke gevoelens hem bezielden; maer niettegenstaende dezen gloejenden haet, maer misschien wel uit hooft daervan, bleef Scheri-bey in A. Hy was *dansende dervis* geworden, eene soort van turksche monniken, die bidden, terwyl zy met kruislings uitgestrekte armen en omhoog geslagene oogen zich snel op de hielen omdraaien.

Het ongelukkige lot van den jongeling, zyne vroomheid en godsdienst-zyver hadden hem de achtting en het vertrouwen der oud-geloovige musulmannen verworven, die, waer zy hem ook ontmoetten, zich eerbiedig voor hem bogen.

Tegen het einde van 1840, naderde de jonge man de Russen, en trachtte de genegenheid te winnen van den generael Grabbe, den opperbevelhebber van het russische legerkorps in die streken.

Deze plotselinge verandering was des te vreemder, daer Scheri-bey te recht den generael Grabbe, een militair van groote verdiensten en grooten persoonlyken moed, voor den gevaerlyksten aller ongeloovigen hield en meermaals met hevige woede verklaerd had, dat zoo deze generael er slechts niet ware, de musulmannen gemakkelyk de Russen zouden kunnen verslaen, en de landstreek weder onder het gezag van den grooten heer brengen.

en duitsche talen. Al de handteekens der verschillende parochien des aertsbisdoms, zullen worden overgemaekt aen Z. Em. den kardinael de Greissel, aertsbisschop van Keulen, die dezelve alle vereenigd aen den Heiligen Vader zal doen toekomen.

De zelfde geestdrift vertoont zich te Munster en in gansch Westphalien.

Oorlog tegen de Mooren.

Een dagblad van Madrid geeft de volgende inlichtingen over den toestand van het spaensche leger in den Marok :

« De regens zyn overvloedig op gansch de zeekust van Afrika. De opper-generael heeft bevel gegeven om al de bosschen te vernielen die in de omstreken der legerplaats liggen, en zulks om alle verrassing te voorkomen. De legerkorpsen der generaels Echague, Zabala en Prim zyn thans met elkander vereenigd; dat van den generael Ros de Olano zal ook niet lang meer wachten van aen te komen.

» Niets nieuws wegens het leger. In de haven van Malaga is de stoomboot *Lenova* verbrand door het ontploffen eener bombe. Het geweld des vuers was van het beginsel al zoodanig, dat men er zich onmogelyk niet van heeft kunnen meester maken. Verscheidene bomben zyn gesprongen en eenige personen gekwetst geworden. Het schip is buiten de haven gesleept, ten einde te belletten dat het vuer zich zou mededeelen aen het poerschip en anderen; vervolgens heeft men begonnen het met kanonschoten in den grond te booren; maer ten vier ure des avonds slaegde men er in het vuer uit te dooven. Echter zyn de verliezen zeer aanzienlyk. Een onderzoek is geopend, omdat men niet gelooft dat die brand van zelfs is kunnen ontstaen. »

Levensmiddelen. — Vervalsching. — Bewaking.

Hasselt, den 17 november 1859.

DE GOUVERNEUR,

Aen de HH. Arrondissements Kommissarissen en aen de Gemeente besturen.

Mynheeren,

Mynen omzendbrief van 7 augustus 1858, Mem. van

Volgens het door de Russen aengenomen stelsel, behandelde de generael Grabbe de dienaren der godsdienst, welke in die streken een zeer grooten invloed op het volk bezitten, met de meeste voorkomendheid, en ontving derhalve ook den dervis met de meeste vriendelykheid, terwyl deze, wanneer de generael in de stad kwam, hem altyd kwam bezoeken om hem zynen eerbied te betuigen.

De generael Grabbe, ofschoon zich gewoonlyk in zyn hoofdkwartier ophoudende, stond in eene vertrouwelyke betrekking met eene jonge vrouw in A., genaemd Esma Karla Oblu, de weduwe van een armenischen jood.

Zoo dikwyls hy in A. kwam, nam hy zynen intrek by de armenische, en derwaerts begaf zich dan ook Scheri-bey, om hem zyne hulde te komen bewyzen.

Spoedig was dit in stad algemeen bekend geworden, en het volk dat altyd geern het ergste het liefste gelooft, zegde openlyk dat Scheri-bey een cerlooze, een bespieder was, die zich aen de Russen verkocht had, een huichelaer die zyn heilig gewaad misbruikte, om te gemakkelyker zyn vaderland en zyn geloof aen vreemdelingen te kunnen verraden en verkoopen.

Deze beschouwing won weldra zoo veel veld, dat de raed genoodzaekt was, aen Scheri den toegang tot de mosbée te ontzeggen. Scheri beklagde zich hierover niet; men bemerkte echter dat hy somberder werd, ofschoon hy zyne levenswyze op denzelfden voet als vroeger bleef voortzetten.

In het begin van september liep in A. het gerucht dat de generael Grabbe eerstdaegs zou aenkomen, en men maekte zich gereed om hem, die eene orde van den Keizer ontvingen had, deswege een prachtig feest te geven. Scheri-bey antwoordde aen de russische officieren, die hem dit mededeelden, dat hy ook deel wilde nemen aen het feest, dat men zynen weldoener en beschermer wilde geven.

Scheri schafte zich een buitengewoon schoon circassisch peerd aen, nam afscheid van zyne vrouw en kinderen,

adm. n° 163, aengaende het toevoorzigt der levensmiddelen herinnerende, verzoek ik U. l. my voor den 20 der maend december aenstaende, door de gewoone wyze van briefwisseling te doen geworden, een kort verslag over de nazoeeringen welke gedaen zyn geweest, zoo in de magazynen en winkels, als op markten en al zulke plaetsen die door het algemeen gerucht als verdacht kunnen aengezien worden.

De HH. Arrondissements Kommissarissen zullen my, voor het einde derzelfde maend, de inlichtingen nopens hun gebied in eenmael toezenden en er een beknopt verslag byvoegen over de wyze op welke de gemeente besturen zich van hunne plicht zullen hebben gekwet. Deze ambtenaren zullen aen diegene welke hunne taek niet volkomen zouden vervuld hebben, ernstige herinneringen doen.

De Gouverneur,
Graef T'SERCLAES.

Toestand der behoefte klas. — Onderzoek.

Hasselt, den 24 november 1859.

DE GOUVERNEUR,

Aen de HH. Arrondissements Kommissarissen en aen de Besturen der gemeente en der gestichten van weldadigheid

Mynheeren,

Het Staatsbestuur hebbende tot een onderzoek nopens den toestand der behoefte klas over te gaen, heeft begonnen met aen de Gouverneurs der provincien een voorloopig ontwerp voor te dragen. De Bestendige Deputatie, de Arrondissements Kommissarissen en de Burge-meesters der voornaemste steden zyn gehoord geweest. Dit eerste onderrigt heeft de mogelykheid bestatigd het ontworpen onderzoek te verwezenlyken en heeft toegelaten het eindelyk program der vragen die dit belangryk stuk zamenvat, vast te stellen.

Dit program behelst zeven voorname afdelingen :

- 1° De bureelen van weldadigheid;
- 2° De burgerlyke godshuizen;
- 3° De gestichten van byzondere liefdadigheid;
- 4° De werk-leerhuizen en de werkscholen;
- 5° Het kosteloos onderwijs der arme kinderen;
- 6° De onderrigtingen en aenmerkingen der stedelyke en gemeente besturen;
- 7° De door de Bestendige Deputatie op te lossen vraagpunten.

Dit plan zal u bewyzen, Mynheeren, welke menigvuldige en verhevne belangen aen dit werk verbonden zyn. Deszelfs oogwit is; inlichtingen zoo volledig mogelyk te ver-

voorzag zich van eene belangryke som geld, en sloeg alleen den weg in naar Wed-Kasar, de stapelplaats van alle kostbare goederen van Mekka, Antiochië, Aleppo en Kairo. Toen hy afscheid van zyne vrouw nam, hoorde men hem verscheidene malen zeggen :

« Ik ga een geschenk halen, maer niet voor u, niet voor een onzer kinderen, niet voor my of de mynen. »

Den 15 september, den dag die tot de feestelyke ontvangst van den generael Grabbe bestemd was, zag men Scheri op de marktplaats van A. verschynen.

Het stof en schuim waarmede zyn peerd bedekt was, gaven blyken van zynen snellen togt. Zonder aen zyn huis af te stappen, reed hy regt door naar de wooning van Esma, waer de generael eenige oogenblikken te voren aengekomen was.

Als gewoonlyk trad Scheri ongehinderd binnen, tot in het vertrek waer de generael zich bevond, en legde daer een groot pak neder, dat hy medegebragt had, zeggende :

« Magtige veldheer! hier breng ik u de kostbaerste en fynste goederen van Indië; neem die als een geschenk, en God behoede u in dit en het toekomstige leven. »

De jonge armenische weduwe en de by haer zynde vrouwen, vielen op het pak aen, dat Scheri op de tafel gelegd had.

Nadat zy het geopend hadden, stonden zy verrukt over de prachtige cachemiren shals, die daerin waren. Zy bewonderden de fynheid en schoonheid, sloegen ze om haren hals en prezen ze, gelyk zy verdienden.

Scheri bleef inmiddels in eene onverschillige houding staen, maer sloeg eenen blik op den generael, om dezen te noodigen zich zelve van de volkomenheid zynen shals te overtuigen.

« Zie en bevoel ze zelf, generael ! » zegde hy : Mahomet geleide u ! en gy zult het fynste weefsel onder uwe vingers voelen. »

Driemaal en mot een zeker ongeduld herhaelde Scheri